

زانكۆی سه‌لاحه‌دین - هه‌ولێر
Salahaddin University-Erbil

زانکۆی سه‌لاحه‌دین
کۆلیژی ئاداب
به‌شی جوگرافیا / قونای دووهم

(پۆیپۆی و نه‌خشه‌ی بابته‌تی)

مامۆستای بابته‌ت

جیگر حسن محمود

mobile: 0750 4838744

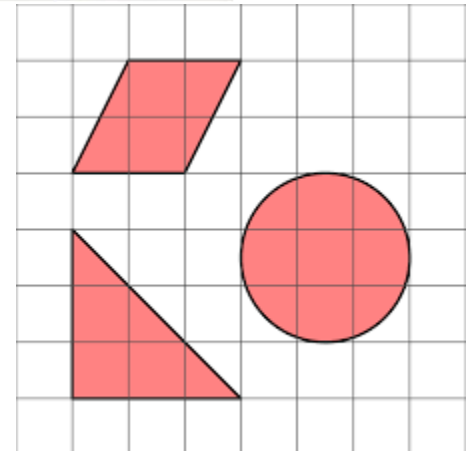
Email: jegr.mohood@su.edu.krd

1- 3 -2021

ناوہرپوکی وانہ

یہ کہ گانی پیوانہ کردن:

ناوهرۆكى وانه

❖ يهكهكانى پيوانهكردن:

❖ جورهكانى سيستههى پيوانهكردن :

❖ شيوازهكانى گورپىنى يهكهكانى پيوانهكردن:

✓ وانهى داهااتوو.

نامانج له خویندنی نه م بابه ته

- یه که م:** خسته روى یه که کانی پیوانه کردن و تایه تمه ندیه کانیان به پی سروشتی دیارده جوگرافیه کان.
- دووه م:** شاره زا بوونی قوتابی و سوود بینینی له یه که کانی پیوانه کردن و جوړه کانی سیسته می پیوانه کردن .

یه که گانی پیوانه کردن

❖ یه که گانی پیوانه کردن:

پیوانه کردن بۆ هه رجۆریک له دیاردهو بواره جیاوازه گانی ژیاندا بۆ دیاریکردنی چه ندیتی شتیک به کاردیت و بۆ ده برپینی وهک به های ژمارهیی ، یه که گانی پیوانه کردن یه که یه کی ستانداردن که له ریگهی ئه وه وه برو چه ندیتی یه کی فیزیکی ده ده بریت، ئه وهی شایانی ئاماژه یه یه که ناستاندارده کان وهک په نجه و بال و هه نگاو له رابردوودا له پیش یه که ستاندارده کان به کار ده هیئرا بۆ ده برپینی چه ندیتی ته نه جیاوازه کان.

یه که گانی پیوانه کردن

له جیهاندا دوو جور سیستمی پیوانه کردن هه یه:

سیستمی یه که ی ئاسایی ئه مریکی که له ویلایه ته یه گرتوو ه گانی ئه مریکا به کار هاتوو، له سیستمی ئینگلیزی کۆنه وه وه رگیراوه، وه سیستمی مه تری له باقی جیهان به کار ده هیئرئ و له به شه گانی وه ک کیلوگرام، سانتیمه تر و لیتر و شه ی سیستمی مه تری وه ک سیستمی یه که ی جیهانی به شیوه یه کی باو به کار ده هیئرئ بو ئاماژهدان به وشه گانی سیستمی یه که ی جیهانی بو خودی سیستمه که ئه و سیستمه ی له زانستدا به کار هاتوو، لیبردا نمونه ی ئه و یه که بنه رپه تیانه ی که له م سیستمه مانهدا به کار هاتوون ئاماژهیان پیده که یین:

یه که گانی پیوانه کردن

یه که ی بنه رته پیوانی دریژی:

یه که ی بنه رته پیوانه ی بارستایی (کیش) :

یه که ی بنه رته پیوانه کردنی کات :

یه که ی بنه رته پیوانه ی پله ی گهرما :

یه که گانی بنه رته پیوانه کردنی قه باره:

یه که گانی پیوانه کردن

پیوانه کردنی پلهی گهرما (یه کهی تهرموه تر)

چه ندین یه که هه یه که بو پیوانه کردنی پلهی گهرما به کار دهینری:

سیلیسیوس (°C): یه کی که له به ناوبانگترین یه که گانی به کارهینراو له جیهاندا بو پیوانی پلهی گهرما ، یه که یه کی سیسته می مه تریه ، به م پیوه ردهش ناو به 0° سیلیسیوس و تا 100 پله سیلیسیوس ده کوئیت .

فه ره نهایت : یه کی که له و یه گانه ی سیسته می ئینگیزی که له ویلایه ته یه کگرتووه گانی نه مریکادا به چری به کاردهینریت ، به م پیوه ردهش ناو که به 212 پله فه ره نهایت ده کوئیت و به 32° فه ره نهایت که متر ناو که ده یه ستیت .

کیلئین : به یه که یه ک له سیسته می یه که ی جیهانی داده نریت و به پیچه وانه ی یه که گانی فه ره نهایت یه که ی کیلئین سیسته می پله دانان به کارناهینیت و پیوسته تیبینی بکریت که مترین پله ی گهرمای تیبینیکراو 0 کیلئینه ، که پیی دهوتریت سفری رها .

یه که گانی پیوانه کردن

یه که گانی پیوانه کردنی به کومه ل :

ئهو یه گانه ی له سیسته می پیوانه ی بارسته ی مه تری دا به کار دهینرا:

میلیگرام : به کار دیت بو پیوانه کردنی بلوکی زور سوک، به تایبه تی له کاتی وه رگرتنی دهرمان، یان بلوکی شه کری بچووک

گرام : به کار دیت بو پیوانی چند کیشیکی که م وهک سه وزه، وهک به هارات، پیویسته تیبینی ئه وه بکریت که هر 1 گرام = 1000 ملگرام

کیلوگرام (کگم) : بو پیوانی بلوکه قورسه گانی وهک بارسته ی له شی مروف به کار هاتوو، پیویسته تیبینی ئه وه بکریت که هر 1 کگ = 1000 ملغ ئه و یه گانه ی له سیسته می پیوانه کردنی به کومه لی ئینگلیزیدا به کار دهینرا:

ئونس : به کار دیت بو پیوانه کردنی هه ندیک له بره کان وهک ماده کان.

پاوه ند : بو پیوانه کردنی بلوکه قورسه کان وهک بلوکی له ش به کار هاتوو، پیویسته تیبینی ئه وه بکریت که هر 1 پاوه ندیک = 16 ئونس

تون : به کار هاتوو بو پیوانی بلوکی زور قورس وهک بارسته ی باره نگر، پیویسته تیبینی ئه وه بکریت که هر 1 ته نیک = 2000 پاوه ند .

یه که گانی پیوانه کردن

یه که گانی پیوانه کردنی رووبه ر:

ناوچه که به رووبه ریگی دوو رهه ندی رووکه ش پیناسه ده کریت ، یه که گانی و شیوازه گانی هاوتای یه که گانی پیوانه ی به رزین ، به لام یه که گانی پیوانه کردنی روو پیوی له یه که ی چوارگوشه دان ، چونکه له نه جامی لی دانیکی دوو رهه ندی رهه نده گانی دریزی یه کتره وه به رهه م ده هیئرئ ، نموونه ی نهو یه گانه ی که پیوانه ن یان ده پیون نه مانه ن .

سانتیمه تر چوارگوشه (cm^2) : یه که ی سیستمی مه تریه ، نوینه رایه تی رووبه ری چوارگوشه ی دریزی هر لایه ک ده کات ، و بو پیوانه کردنی ناوچه بچووکه گانی وه ک ناوچه ی شه تره نج به کار ده هیئرئ .

پی چوارگوشه (قدم ۲) یه که یه که له سیستمی ئینگلیزی ، نوینه رایه تی رووبه ریگی چوارگوشه ده کات ، و بو پیوانه کردنی رووبه ری زهوی ، یان بو نموونه بو پیوانی ژوور به کار دیت .

مه تر چوارگوشه (m^2) یه که ی سیستمی مه تریه ، نوینه رایه تی رووبه ریگی چوارگوشه ده کات دریزی هر لایه کی رووبه ر ام ، و بو پیوانه کردنی رووبه ری شوقه کان به کارده هیئرئ .

دوئم : یه که یه کی سیستمی ئینگلیزیه و بو پیوانه کردنی رووبه ری زهویگه وره وه ک کیلگه و باخچه کان به کارده هیئرئ .

هیکتار : یه که یه کی سیستمی مه تریه ، نوینه رایه تی رووبه ری چوارگوشه ده کات دریزی هر لایه کی 100 م ده کات ، و وه ک دوئمیک بو پیوانی رووبه ری زهوی به کارده هیئرئ .

یه که گانی پیوانه کردن

یه که گانی پیوانه کردنی رووبه ر:

رووبه ر ده کریت به بری ماده له نیو شیوهی دوو رهه ندیدا پیناسه بکریت ، له یه که چوارگوشه کان بیپوری، و به گشتی دوو سیسته می پیوانه می یه که ی بنه رته تی له جیهاندا هه یه:

سیسته می ئیمپریالی یان ئاسایی ئهمریکی، که له ئهمریکا به چری به کار دیت، و سیسته می مهتری ناسراو به سیسته می ده بیکان، له زوربه ی ولاتانی جیهان به کار ده هیندریت و به م ناوه ناو نراوه و خزمهت به یه که ی مه تره که ده کات، که یه که ی بنه رته تی پیوانه کردنی دریتی تییدایه، ئه وه ی جیگای سه رنج و تییرامانه ئهم سیسته مه له سالی 1759 له فهره نسا بو یه که م جار به کارهاتووه و ئیستا له زوربه ی ولاتان له جیهاندا به کار دیت.

یه که گانی پیوانه کردن

سیستمی مهتری :

یه که ی بنه رته تی بو پیوانه کردنی رووبه ر له سیستمی مهتری یه کسانه به رووبه ری چوارگوشه ی 1 چوارگوشه دریزی رووبه ری نه م چوارگوشه یه = 1 ، $1 \times 1 = 1$ مهتر چوارگوشه :

❖ **مهتر چوارگوشه :** واته مهتر \times مهتر واته م 2 ، به کار هاتووو بو پیوانه کردنی رووبه ریکی تا راده یه ک گه وره ، وهک رووبه ری ژوور ، خانوو ، باخچه .

❖ **میلیمه تر چوارگوشه :** واته مه \times مه ؛ واته m^2 ، 1 مهتر چوارگوشه = 1,000,000 ملیمتر مربع .

هر یه ک : 1 مهتر چوارگوشه = 1000000 ملیمهتری چوارگوشه ، به کار هاتووو بو پیوانه کردنی رووبه ریکی زور بچووک به قه باره ی نینوکیکی په نجه .

❖ **سانتیمهتری چوارگوشه :** واته سانتیمه تر \times سانتیمه تر واته . cm^2 ، 1 مهتر چوارگوشه = 10000 سانتیمهتری چوارگوشه چونکه هر $m^1 = 100$ سانتی مهتر، واته هر 1 مهتر چوارگوشه = 10000 سانتیمه تر چوارگوشه ، بو پیوانی رووبه ری تا راده یه ک بچووک ، وهک کاغز و رووبه ری وینه به کار دهینریت .

❖ **هیکتار :** هیکتار به رووبه ری چوارگوشه بیناسه ده کریت 100 م دریزی بو هر لایه ک ، که واته 1 هیکتار = 100×100 م = 10000 هزار مهتر دووجا ، نه م یه که به زوری بو پیوانی رووبه ری زهوی به کار دهینریت .

❖ **کیلومهتری چوارگوشه :** واته کم \times کم ؛ واته کم 2 ، 1 کیلومه تر چوارگوشه = 1000000 مهتر چوارگوشه ؛ به م شیوه یه 1 کیلومه تر چوارگوشه = $1000 \times 1000 = 1000000$ مهتر دووجا ، به شیوه یه کی گشتی کیلومه تر بو پیوانه کردنی رووبه ری گه وره وهک رووبه ری زهوی یان کیلگه ی گه وره به کار دیت .

یه که گانی پیوانه کردن

یه که گانی پیوانه کردنی قه باره:

ئهو یه گانه ی بۆ پیوانه کردنی به کارده هیئریت یه که سیجاکانن ، چونکه قه باره ی ئاسایی له دروستبوونی به رهه میکی سی رهه ندییه وه دهییت ، و ئهو یه گانه ی له سیستمی پیوانه ی قه باره ی مهتری دا به کار دهیئرئ ئه مانه ن :

میلیلیتر (مل): (به کار هاتوو بۆ پیوانه کردنی قه باره ی زۆر که م واته وه ک درمان .

لیتر : یه که ی سهره کی بۆ پیوانه کردنی قه باره ی له سیستمی مهتریدا ، به کار هاتوو بۆ پیوانه کردنی قه باره ی شله ی زۆر ، وه ک شه ربه ت ، شیر ، ئه وه ی جیگای سهرنجه که هه ر 1 لیتر = 1000 مل .

سانتیمه ترسیجا (3 cm) قه باره ی شه شپالوو یه ک دریژی هه ر لایه کی 1 سم دهنوینیت ، وه یه که ی سانتیمه تری سیجا هاوتایه له گه ل یه که ی میلیلیتر .

ئهو یه گانه ی له سیستمی پیوانه ی قه باره ی ئینگلیزیدا به کار دهیئرئ بریتین له:

ئونسه ی شله : یه که یه کی سیستمی ئینگلیزییه و به کاردیت بۆ پیوانه کردنی قه باره ی ئهو شانله ی له بتله کاندای دۆزراونه ته وه ، وه ک خواردنه وه گازییه کان .

کوپ: یه کسانه به 8 یه که ی ئونس له شله ، که به زۆری به کاردیت له زانیی بری خواردن .
پینت (یه ن): یه کسانه به دوو کوپ، یه کسانه به نزیکه ی لیتریک .

چاره ک : دوو له یه که گانی چاریگ یه کسانه به یه ک یه که ی پینتیک .

گالۆن: یه کسانه به 4 یه که ی چاره ک، و 1 گالۆن یه کسانه به نزیکه ی 1 لیتر .

يەكەكانى پېۋانەى درىژى

يەكەكانى پېۋانەكردنى درىژى باس ئە درىژى و دوورى ئۆبجېكتەكان دەكات ئە سەرەتاوہ بۆ كۆتايى ئە يەك رەھەنددا، يان مەوداكانى نيوان دوو خال، و لەو يەكانەى كە ئە سيستمى پېۋانەى درىژى مەترى دا بەكار دەھيئىرى:

مىليمەتر: بەكارديت بۆ پېۋانى دوورى، يان درىژى زۆر كەم وەك درىژى سەرى پېنوس.

سانتيمەتر: cm بەكارديت بۆ پېۋانى درىژى بچووك وەك درىژى پېنوس، و ھەر

مەتر: (m) بەكارديت بۆ پېۋانەكردنى درىژى زۆر وەك درىژى پۆل، و ھەر 100 سم = 1 م

km بەكار ھاتووہ بۆ پېۋانى درىژى ، دوورى زۆر گەورە وەك دوورى نيوان دوو شويىنى جياواز ، و ھەر 1000 م = 1 km

يەكەكانى بەكارھيئىراو بۆ پېۋانەكردنى درىژى ئە سيستمى ئىنگىلىزى:

ئىنج: بەكارديت بۆ پېۋانى درىژى بەرادەيەكى بچوك وەك درىژى سندوق.

پى: بۆ پېۋانى دوورى، بەرزى تا رادەيەك كورت وەك بالاخانەى بيناسازى، بەرزى ي دار، و ھەر 1 پى = 12 ئىنج بەكار ھاتووہ.

ياردە: بەكار ھاتووہ بۆ پېۋانى درىژى گەورە كە ئە پىيەك گەورەترە ، وەك پېۋانەكردنى درىژى ياردى تۆپى پى ، وە ھەر 1 يارد = 363 ئىنج .

مىل بەكارديت بۆ پېۋانەكردنى دوورى گەورە وەك دوورى نيوان دوو شويىنى جياواز، پېۋىستە تىبىنى ئەوہ بكرىت كە ھەر 1 مىل = 5,280 پى و 1760 يارد.

يەكەكانى پېۋانەكردنى كات

يەكەكانى سيستمى مەترى و سيستمى ئىنگىلىزى بۆ پېۋانى كات وەك يەكن ، كە ئەمانەن :

خولەك: ھەر 1 دەقىقەيەك = 60 چرکہ .

كاترئىمىر: ھەر 1 كاترئىمىر = 60 خولەك .

ئەمرو: ھەموو رۆژئىك = 24 كاترئىمىر .

ھەفتە: ھەموو ھەفتەيەك = 7 رۆژ

مانگ: ھەموو مانگىك = 30 ، يان 31 رۆژ جگە ئە مانگى شوبات 28 رۆژى ھەيە . سال: ھەموو سالىك = 12 مانگ، بەكارھاتووہ بۆ پېۋانەكردنى تەمەنى خەلك يان تەنەكان.

یه که گانی پیوانه کردن

گورین له نیوان یه که گانی پیوانه کردن پووبه ره شیوازی جیاواز ده توانیت نه م خشتانه به کارینیت:

وحدۃ قیاس المساحة في النظام الأمريكي (المعروف بالنظام الإمبراطوري)	ما يقابل هذه الوحدة في النظام المترى
1 إنش مربع (إنش) ²	6.45 سنتيمتر مربع (سم) ²
1 قدم مربع (قدم) ²	0.09 متر مربع (م) ²
1 يارد مربع (يارد) ²	0.84 متر مربع (م) ²
1 ميل مربع (ميل) ²	2.59 كيلومتر مربع (كم) ²
1 فدان	0.41 هكتار

یه که گانی پیوانه کردن

الوحدة	هكتار	إنش مربع	قدم مربع
1 سم ² =	0.00000001	0.155	0.0011
1 م ² =	0.0001	1550.003	10.76
1 هكتار =	1	15500031	107639.1
1 كم ² =	100	1550003100	10763910.4
1 إنش ² =	0.000000065	1	0.0069
1 قدم ² =	0.0000093	144	1
1 يارد ² =	0.000084	1296	9
1 ميل ² =	259	4014489599.9	27878399.9
1 فدان =	0.405	6272640	43560

په کله کانی پیوانه کردن

الوحدة	يارد مربع	ميل مربع	فدان
1 سم ² =	0.00012	0.00000000000039	0.0000000025
1 م ² =	1.196	0.000000039	0.00025
1 هكتار =	11959.9	0.0039	2.47
1 كم ² =	1195990	0.39	247.1
1 إنش ² =	0.0008	0.000000000025	0.00000016
1 قدم ² =	0.11	0.0000000036	0.000023
1 يارد ² =	1	0.000000032	0.00021
1 ميل ² =	3097599.99	1	639.9
1 فدان =	4840	0.0016	1

یه که گانی پیوانه کردن

کیلو متر مربع	متر مربع	سنتیمتر مربع	الوحدة
0.0000000001	0.0001	1	1 سم ² =
0.000001	1	10,000	1 م ² =
0.01	10,000	100,000,000	1 هکتار =
1	1,000,000	10,000,000,000	1 کم ² =
0.00000000065	0.00065	6.5	1 إنش ² =
0.000000093	0.093	929.03	1 قدم ² =
0.00000084	0.84	8361.2	1 یارد ² =
2.59	2,589,988.11	25,899,881,103	1 میل ² =
0.004	4,046.86	40,468,564.2	1 فدان =

یه که گانی پیوانه کردن

گۆرین له یه که ی گه و ره بو یه که یه کی بچوو کتر دروست کراوه به لیکنانی فاکته ر:

گۆرینه که له یه که یه کی بچوو که وه بو یه که یه کی گه و ره تر دروست ده ک ریت به دابه شکردنی فاکته ریتی گۆرینه که، که بری یه که بچوو که که یه که هاوتایه له گه ل یه که به شی یه که گه و ره تره که.

نموونه : 29.7 سم لاکیشه یی لاپه ره ، پانی 21.0 سم ، رووبه ره که ی له میلی مه تر دووجا چه نده ؟ .

شیکار : رووبه ری کاغه زی لاکیشه یی = دریزی × پانی = $21.0 \times 29.7 = 623.7 \text{ cm}^2$.

زانراوه که هر 1 سانتیمه تریک = 10 ملم و هر 1 سانتیمه تریک = 100 ملم ۲ ، وه له وه ته ی سانتیمه تر له ملیمه تریک گه و ره تره ، ده بیته فاکته ری گۆرین له نیوان دوو یه که دا به م شیوه ی لای خۆمان چه ند بار بکه یته : رووبه ری کاغه ز له هر میلیمه تر چوارگۆشه دا = $100 \times 623.7 = 62,370$ ملم ۲

یه که گانی پیوانه کردن

نمونه گانی گۆرینی یه که گانی پیوانه کردنی رووبهر:

، نمونه یه که م : کیلگه یه کی لاکیشه یی درپژی 300 م و پانی 270 م خاوهن زهوی دهیه ویت به که له رم بیجینیت ، نه گهر هر دانه یه ک پیوستی به رووبهریک هه بیت به 900 سم دووجا مه زنده بگریت ، نایا کیلگه که چند دهنکه که له رم ده توانیت له خوگریت ؟

شیکار : رووبهری کیلگه یی لاکیشه یی بو هر مه تر چوارگوشه یه ک = درپژی × پانی = 300 × 270 = 81,000 مه تر دووجا .

هر $1 \text{ m}^2 = 10,000$ سانتیمه تر مه تر دووجا ، به م شیویه له گه وره ترین یه که ده گوردیت ، که مه تر چوارگوشه یه بو یه که ی بچووکر ، که سانتیمه تر چوارگوشه یه ، ده بیت به هوی فاکته ری گۆرینه وه چند نه وهنده بگریت ، بویه رووبهری کیلگه له یه که ی چوارگوشه ی سانتیمه تر دا :

رووبهری مه یدانى سانتیمه ترى چوارگوشه = $10,000 \times 81,000 = 810,000,000$ سانتیمه تر دووجا

ژماره ی که له ره مه کان که ده توانیت له کیلگه دا گه شه بکات = $810,000,000 / 900 = 900,000$.

یه که گانی پیوانه کردن

نمونه‌ی دووهم: نه‌گەر ږووبه‌ری هه‌ریمی شاخوی ږووبه‌ره‌که‌ی 177 کم دووجابیت ، ږووبه‌ری نه‌م ناوچه‌یه چه‌نده به‌هیکتار ؟

شیکار:

هەر $1 \text{ km}^2 = 100$ هیکتار ، به‌م شیوه‌یه گواستنوه‌ی نه‌ گه‌وره‌ترین یه‌که ، که کیلومه‌تریکی چوارگۆشه‌یه بو‌یه‌که‌ی بچووکتەر ، که هیکتاره‌که‌یه ، ده‌بیت به‌ هوی فاکتہ‌ری گۆرینه‌وه چه‌ند بکریت ، بو‌یه ږووبه‌ری نه‌م هه‌ریمه‌ نه‌ یه‌که‌ی هیکتاردا ده‌رده‌هینریت به :

ږووبه‌ری هه‌ریمه‌که = $100 \times 177 = 17700$ هیکتار .

نمونه‌ی سییه‌م: نه‌گهر رووبه‌ری ده‌رگایه‌ک 11000 سم دوجا بیټ ،
رووبه‌ره‌که‌ی له ههر ملیمه‌تریکی چوارگۆشه‌دا چهنده ؟ .

شیکار: ههر $1\text{cm}^2 = 100\text{mm}^2$ ، وه له‌بهر نه‌وه‌ی سانتیمه‌تری چوارگۆشه‌ گه‌وره‌تره له یه‌که‌ی
میلیمه‌تری چوارگۆشه ، ده‌بیټ فاکته‌رگۆرینه‌که بو چاره‌سه‌رکردنی کیشه‌که چهند نه‌وه‌نده زیاد بکه‌ین
، هه‌روه‌ها گۆرینی نیوان دوو یه‌که‌که ، که‌واته :

$$\text{رووبه‌ری رووی ده‌رگا} = 11,000 \times 100 = 1,100,000 \text{ مسم}^2$$

نمونه‌ی 4: نه‌گهر رووبه‌ری کیلگه‌یه‌ک 500 هیکتار بیټ، رووبه‌ره‌که‌ی له ههر مه‌تریکی
چوارگۆشه‌دا چهنده؟

شیکار : وه‌ک زانراوه ههر 1 هیکتار = 10 هه‌زار مه‌تر دووجا ، له‌بهر نه‌وه بو گۆرینی له
گه‌وره‌ترین یه‌که ، که هیکتاره‌که‌یه بو یه‌که‌ی بچووکتتر ، که مه‌ترچوارگۆشه‌یه ، ده‌بیټ به‌ هو‌ی
فاکته‌ری گۆرینه‌وه چهند بکریت ، بو‌یه رووبه‌ری نه‌م کیلگه‌یه به مه‌تر چوارگۆشه = 500
 $\times 10000$ هه‌زار = 5000000 مه‌تر چوارگۆشه‌یه .

نموونهی 5 : ئەگەر چوارچیوهی وێنهیەکی لاکیشەیی 1 م درێژیی، پانی 80 سم بیی، هەرودها وێنهیەکی لاکیشەیی ئە ناویدا هەیه ، ڕووبەری چوارچیوهکه بدۆزهوه که بزانیی ئەستوورییهکهی 2 سمه .

شیکار: یهکهه ههنگاو بو چارهسهکردنی ئەم پرسه، یهکخستنهوهی یهکه، بویه دهبیی درێژییهکه بگۆردریی بو یهکهی سانتیمهتر 1 م = 100 سم؛ ههژمارکردنی ڕووی دهرهوهی چوارچیوهی لاکیشهیی = درێژی × پانی = 80 × 100 = 8,000 cm.²

ههژمارکردنی رهههندهکانی چوارچیوه ناوهکیهکهی، یان رهههندهکانی وینه:

• درێژی ناوهه = درێژی دهرهکی - 2 × چوارچیوه = 100 - 2 × 2 = 96 cm

• پانتایی ناوهکی = پانتایی دهرهکی - 2 × چوارچیوه = 80 - 2 × 2 = 76 cm

• ژماردنی ڕووبهری ناوخوی چوارچیوهی لاکیشهیی یان ناوچهی وینه = درێژی × پانی = 76 × 96 = 7,296 cm.²

• ڕووبهری چوارچیوه = ڕووبهری دهرهکی - ڕووبهری ناوخو = 8,000 - 7,296 = 704 cm.²

